

VOINTA POPULULUI

Organul oficial al Fasciei Naționale Române din Arad, Bihor, Crișana și Maramurăș.

ABONAMENTUL:

Pe un an 100 lei :: Pe jumătate an 50 lei.
Pe trei luni 25 lei.

Apare în fiecare Duminecă.

Redactor responsabil: CONSTANTIN SAVU.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA:

se Nicoară Numărul 1, etajul I.

Nașterea lui Christos a Mântuitorului.

Sunt aproape 2000 de ani de când s'a născut-Dl nostru Isus Christos mântuitorul lumii. Dacă meditam puțin asupra acestui eveniment, care afară de facerea lumii, care va rămânea poate pentru totdeauna o enigmă, a fost cel mai însemnat în istoria omenirii, trebuie să ne aducem aminte cât de mult timp și cât de mulți învățați au prorocit venirea aceluia care va mântui lumea, și care este fiul lui Dumnezeu.

Da a venit după cum s'a spus prin proroci și ca mântuitorul tuturor par'că nu putea să se nască decât numai așa cum s'a născut în ieslea blândeilor animale. Modest a fost localul nașterii Lui și totuși s'a știut în cer și pe pământul întreg că

s'a născut Mântuitorul lumii și au plecat împărați și regi și mulțime nenumărată să-l vadă să-i cânte „osana întru cei de sus”. Lucru divin, sărbătoare dumnezească! Știm din istoria biblică care i-a fost creșterea, faptele viața și moartea.

Știm că nimenea pe lume încă n'a făcut atâta bine omenirii, nimenea nu a trăit și s'a jertfit murind pentru

Pe acest om, fiu alai Dumnezeu, voim noi fascistii să-l luăm de exemplu. Și noi suntem modești, puțin, săraci dar bogații cu su-

fletul și noi vrem să ne întărim să creștem să trăim să muncim și dacă trebuie să ne jertfim pentru mântuirea neamului nostru și venirea noastră încă au așteptat-o și dorit-o toți fii buni ai neamului.

DIN ZILE GRELE.

Ne-a risipit furtuna pe drumul pribegiei,
Și nu mai știm de-ai noștri, nici ei de noi nu știu;
Cu gândul doar, pe negre întinderi de pustiu,
Ne cântam ca orbii, în vilvora urgiel.

Citiam — și-mi păreau basme — cum se lăsau
[pe țară

Intunecate oarde, ca norii de lăcuste:
Vui'a'n văzduh năvala duhoaelor din pustie,
Cum răpăde pământul sub ploile de vară.

Citiam de lanuri arse, de sate pustite:
Femei, cu prunci în brațe, prin codri rătăcind,
Câte-un moșneag ce cântă, din virful unui grind.
Cum trec, mânați în călduri, ca turmele de vite.

Cum trec, duși în robie, sub biciu, feciori și fete,
Și carile încărcate cu bogăția țării,
Și 'n urmă, cât bat ochii în limpezișul zării,
Grămezii de scrum din toată strînsura p'ndelete...

Citiam — și-mi păreau basme. Și tată că destinul
Vru să trăiesc aievea zile grele:
Să văd cum calcă lifta pământul țării mele,
Cum tot avuțul nostru ni-l bântue streinul;

Să nu mai știu nimica de cel rămas acasă,
Decât că e vrășmașul stăpân pe soarta lor;
Gândindu-mă la dâșii — cuprins de griji, de dor
Stau în adâncul nopții, cu coatele pe masă.

Și-l văd săpând la șanșuri, bătuți, flămânzi, sub
[zloată, —

Bătrâni căzând pe drumuri, femei batjocorite...
In jurul lor copiii cu brațele ciuntite
Infățișează jertfa și jalea țării toată.

Ș'atunci tresar sub gândul că prea am trăit bine,
Prea mult am ris, — prea 'ntoate vedeam numai un joc.
Și trebuia să vie acest năpraznic foc,
In larg să se deschidă drum nou printre ruine.

Fii binecuvântată, fecundă suferință.
Tu ce ne ești trimeasă de veșnica dreptate
Să curăți Neamul nostru de vechile păcate —
Să faci din el o 'ntreagă și singură ființă.

M'ai învățat Durere, ce e să ai o țară,
Și 'n inima'mi rănită adânc și-a scris cuvântul:
Cu sânge și cu lacrimi ca să frămînti pământul
[mântul

Din care aștepti viața cea nouă să răsară.
Iași, 1917.

A. Vlahuță.

Țăranii.

Cum ai stat drept, tu cel îngenunchiat de veacuri, în bătaia grozavei vijelii? Cum nu s'a indoit trupul pe care bunătațile pământului nu l'au saturat niciodată? Cum te-ai îmbrăcat în purpură tu, care n'ai cunoscut decât zdrențele? Cum iei lumea în piept, deși prin piept și-au trecut atâtea săbii ascuțite?

Privesc în fața ta înfiorat de măreția faptelor tale, țăran ostaș, îmi strâng inima lângă inima ta de care mă leagă porunca tuturor strămoșilor simt puternica ei bătaie vie, ș'ascult șoapta caldă ce pornește din adâncul sufletului tău. Îmi descopăr capul ș'ascult ca în biserică.

„Am fost îngenunchiat, dar pe pământul țării mele. De câteori genunchile mele a atins pământul, eu am fost mai aproape de sânul mamei mele, mai aproape de întreaga mea cameră îngropată în pământul strămoșesc. Auzeam mai limpede și mai clară șoapta părinților și a strămoșilor din morminte și giasul lor îmi mângăia inima arsă. Dragostea ce mă leagă de ei, de aspra și viforoasa lor viață, de inima lor bună și largă încălzeau stratul de pământ ce-i acoperea; prin pajștea verde pătrundea până la mine iubirea lor, dulcea lor mângăiere dau viață

De unde și cum a răsărit fascismul în Italia.

Încă înainte de introducerea *fascismului* în Italia, strălucitul profesor italian *Arturo Calza*, șefredactor la gazeta „Giornale d'Italia” din Roma răspunzând unei invitații a fraților săi italieni din „Liga italiană” din București, frați de un sânge cu noi, și, deci atât de dragi nouă, într-o conferință intitulată „Italia dinăuntru și dinafară și pe care a ținut-o în localul școlii italiene din București, descrie cam astfel mișcarea fascistă în Italia:

Dupăce căută să răstoarne legenda, care a făcut în străinătate din fascism, o mișcare reacționară (mișcarea de păreri în înțeles celei din-tăi), d. A. Calza spune:

„Fascismul s'a ivit numai ca o mișcare de apărare și de răzbunare împotriva dușmanilor dinăuntru ai patriei și-și va urma lucrarea chiar fiind la putere, apărând patria de dușmanii ei dinăuntru. Să ne înțelegem însă, spune d. Calza asupra acestui cuvânt: „dușmani”.

„Ei nu sunt numai acei comuniști cari timp de doi ani au primejduit viața însăși a statului mântuit numai prin mijlocirea fascismului, dușmanii dinăuntru sunt și cei cari pun interesele lor personale înaintea intereselor națiunii și mai cu seamă cei cari conduși de un gând învechit cred, că o mare națiune poate fi guvernată cu aceleași sisteme cu cari a fost guvernată în vremea din urmă. Este curată născocire faptul de a se crede că această mișcare are de gând să schimbe forma de guvernământ sau politica din afară, de-adreptul pacinică a Italiei”.

Dar să vedem cum judecă fascismul italian învățații streini:

Într'un articol din gazeta franceză „Le Temps” sub titlul „In jurul fascismului”, strălucitul nostru confrate d. *Joseph Guiller* scrie următoarele:

„Fascis”-mul stăpânește partidele și pare că le poruncește. Cuvântul improspetează în minte puterea romană, res romana: mănunchiul acesta strâns legat peste care se înalță barda rămâne simbolul unirei care arată și a puterii care se apără și pedepsește.

Războiul sfârșit și câștigat, Italia mai era pradă împărțirilor adânci, cari au sfâșiat-o în vremea groazniciei lupte.

Așa cum a scris marele nostru confrate *Vincenzo Morello*, războiul național care ar fi trebuit să le unească într'un singur mănunchiu a împărțit, dimpotrivă, până în cele mai adânci rădăcini provinciale și comunale popoarele Italiei.

Slăbită de suferințele ei, nedreptățită și părăsită de către aliații ei — dupăcât credea ca nemulțămintă, neliniștită de starea de azi și de viitor, Italia încerca amărăciunea desamăgirilor gata să isbucnească în răscoale.

Partidul care se urca la Capitoliu, era Socialismul. Acesta nu numai că prevăzuse răul, dar avea, spunea el, leacul.

Alegerile din Noemvrie 1919 arătară, că goana de mustrări și de plângeri, ca și politica de nemulțumiri, dăduseră roade. Partidele liberale, mica și marca burghezie, clasele mijlocii dezertară (fugiră) dela urne. Rămăseră de față singuri socialistii și catolicii. E de însemnat, că în vremea aceasta numai foștii luptători îndrăsniră să vorbească despre război și să înalțe idea națională. Ei erau puțini la număr, sau mai bine zis, nu erau încă puternic organizați. Partidul socialist cu cele 150 de scaune în statul țării, fu marele învingător.

N'a știut să se folosească de biruința lui. Greșelile socialismului față de patrie, mai întâi, turburările sale în politica economică, în chestia agronomică (treaba pământului), sunt cauzele nașterii și dezvoltării fascismului. Indată bolșevicii luară conducerea mișcării socialiste; voia ca muncitorimea italiană să fie bolșevică. Era pe vremea când împărțeau țărănilor medalii (decorațiile) sfântului Lenin. Moderatul, înțeleptul partidului, intelectualii (învățații) luminați ca *Turati*, protestau împotriva acestor învățături și contra programelor furioase, dar nu îndrăsneau să se despartă de acești îndrăciți. Ei nădăjduiau că totul se va liniști și nu vreau să slăbească cauza comună.

S'a spus — și d. *Missiroli*, în lucrarea sa „Il fascismo e la crisi italiana” (Fascismul și criza italiană) e și așa de părerea, că *fascismul a fost leacul eroic împotriva primejiei bolșevice. De fapt, fascismul este un răspuns aspru în contra învățăturilor și scopurilor internaționale.*

E o mișcare curat națională: trebuie și mai ales, asigurarea și întărirea națiunii. Fascismul a vrut mai întâi să pună țara în locul lui, la adevăratul lui loc în istoria națiunii și războiului lui. Trebuia să se strige mai înalt: nu era un războiu pierdut. Nu, nu fusese înfrângere pentru care să se roșească și căruia să fie uitată. Ea era vrednică de marele trecut al Italiei. Ea arată puterea și unirea rasei. Puterea și sărbătorită, purtată în slovă. Ea aduce în inimă în inima unui întreg popor cauze de mândrie.

E greșea de căpetenie și de înțelepciune a partidului socialist italian de a fi cunoscut că era adevăr. N'avea decât să vestejească în război, dar nu putem să reducă însemnătatea intrării în războiu a Italiei în marea câștigătoare.

Tinerii conducători ai partidului fascist și șeful lor *Mussolini*, au lucrat în conștințiența cu simțimentele de căpetenie ale tradiției italiene. Fii ai unei rase strălucite și puternice, care a dat naștere atâtor pilde și modele (fără să de politică și de guvernare urmași ai „marșalilor” cari au știut să organizeze și s'asigure puterea comunală, conștienți că fac parte dintr-o națiune care trebuia să facă prin ea însăși, și să primească rănduielele pe cari și le putea da în mod slobod, siguri, în sfârșit, de a îndeplini o chemare istorică și de a lăsa țara stăpână pe ea însăși, ei s'au ridicat și au aflat cu o putere care aduce aminte, în adevăr, vremurile bune, contra stăpânirii internaționale.

Ei n'au voit jug dinafară sau forma unei religii noi numită: democrație și s'au ridicat împotriva acestei barbarii.

— Avem acum — îmi spunea un bălaie de stat italian filosof, o nouă năvalire a barbarilor. Dar cei de acum sunt barbari, cari au venit din pământul nostru: Sunt foarte primăverii și în adevăr, pentru lupta împotriva lor, nu trebuie

pământului pe care ingenunchiam, părându-mi uneori că el însuși mi-e tată și mamă, că în el s'au risipit sufletul părinților și al strămoșilor.

Ce-am avut mai de preț în lume: putere, lacrimi, sânge, am ascuns în pământul pe care m'au pus atâți netrebnici să ingenunchie! În mintea lor deșartă ei credeau că de groaza puterii lor îmi plec genunchii, și nu știau că eu ingenuncheam de atâtea ori de bunăvoie pe pragul nevăzutei mele biserici, să mă închin, să vorbesc cu puterile dumnezeiești ce m'ășteptau în pământul strămoșesc. În nebunia lor, vedeam că n'am putere să rămân drept, când ei îmi puneau poveri grele în spate, deși nu mi-ar fi trebuit să mișc din umeri pentru a mă scutura de netrebniciile lor sarcini. În nesimțirea lor credeau că, eu voi ingenunchia mai mult, cu cât mă voi îndoi mai repede slăbind neconținut, până când nu voru mai putea să stau drept în picioare. Și nu vedeau, nu simțeau că eu îmi luam puteri noi după fiecare ingenunchiere.

Nu pentruca să mă scutur de jugul lor ingenunchiam. Te vei mira că-ți spun așa, dar adevărul e acesta: pe cei cari m'apăsau îi socoteam ca o primejdie de nimica. Nu puteam să le am grija lor: de le-aș fi avut-o, pe Dumnezeu din cer, de mult i-ași fi îngropat dar nu în pământul țării mele? nu i-ași fi spurcat țărâna cu cenușa lor.

Altă grije, mult mai grea și mai amară, a fost grija mea. Din moși strămoși știam că soarta ni-e potrivnică nouă și pământul nostru

ca o neagră amenințare bate veșnic din aripi la porțile țării, că cucuiva cântă în restimpuri dese de sub strașina casei neamului meu. Știam din moși strămoși, că sunt vremuri când surd începe să vultască pământul nostru, vestind că se apropie neîmpăcatul destin; să despartă neamul meu de pământul lui, să taie în două ceea ce a fost menit de Dumnezeu să fie una.

Eu n'aveam altă grije decât să sdrobesc această amenințare. Ingenunchiam să iau puteri pentru a mai putea lua de piept cu această primejdie, știind bine că, până am pământ sub picior, pământul e al meu, oricine s'ar crede stăpân pe el, știind că, despărțit de el, eu nu mai pot trăi: în el, în strânsa lui îmbrățișare, e viața mea.

Și iată cum și pentru ce am stat drept la Mărășești și pe Siret, în munți și pe câmpii, eu cel ingenunchiat de veacuri: vaise surd pământul, cântase cucuiva, știam că neîmpăcatul destin mai încearcă odată să despartă neamul meu de pământul lui.

Mai tari ca destinul ne-au fost strămoșii, mai tari ca ei părinții: noi nu puteam rămâne în urma lor, noi trebuia să-i cinstim ridicându-ne de-asupra lor. Căci, ingenunchiind pe pământul nostru, lipindu-ne inima de el, pe noi ne-a hrănit, pe noi n-ea întărit puterea jertfei mai multor generații și a jertfei celor după cari venim.

Nu m'au săturat bunătățile pământului românesc? E adevărat ce spui, dar neamul meu

nu era încă sătul nici de frumusețile lui și nici așa că iubitei adorate, logodnicei tale și a mamei întâi frumusețile, te desfătezi întâi în podobele sale, și numai după aceea, cu frică și cutremur, te-approii. Logodnica neamului meu e pământul țării. Deși de-atâtea veacuri logodită, el abia a avut vreme să-i admire frumusețea. Căci dușmanul destin prin toate veacurile a cercat să-i fure mireasa. De multe ori podoba ei de nuntă a fost sfâșiată, și neamul meu abia a avut vreme să-i plângă podobele rupte, să-i cânte frumusețea noului vestmânt ce-și țese când urletul lupului sălbatec se auzea din nou.

N'a avut vreme să se sature trupul meu, dar sufletul meu s'a întărit cum nu poate fi prin mintea străinului, prin mintea dușmanului prin cântecele ce-am plâns și ce-am cântat în mreșele mele. Nu-i haină de purpură ceea ce îmbracă azi trupul meu, cel ce n'a cunoscut decât zdrențe, ci o strălucire a sufletului care se revărsă peste întreaga mea ființă. E semnul pe care văzându-l înceată cântecul de cucuiva și urletul lupului, e semnul de care se frânge, ca și pe vremea strămoșilor, destinul cel păzitor.

Pleacă-ți urechea aproape, mai aproape, aici pe pământul ud de sânge al țării mele, te sânu patriei! Auzi vuetul ce geme tot mai slab tot mai depărtat? E vântul furtunii înfrângătoare, ca de-atâtea ori prin veacuri. O, nu cere să te ridic! Dacă ți-e inima lipită de sânul patriei îmbrățișează-o, sărut-o, roagă-te, șo mângâie e mântuită!”

Patria și lucrătorii.

„Patria este cel mai dintâi și cel mai de apoi cuvânt al omului; într'ânsa se cuprind toate bucuriile lui, simțrea ei se naște deodată cu noi și e nemărginită, veșnică ca și Dumnezeu... Patria e aducerea aminte a zilelor copilăriei: coliba părintească cu copacul cel mare din pragul ușii; desmădările dragăstoase ale mamei noastre; plămădirile nevinovate ale inimii noastre; locul unde mai întâi am iubit și am fost iubit; famul vetrei ce ne-a încălzit în leagăn, înălțându-se în aer; barza de pe strășină ce cată dușos pe câmpie și aerul care nicăierea nu e mai dulce...” (Cântarea României).

Fiecare om își are patrie. România, fiindcă-i a noastră, ne pare cea mai frumoasă. Într'ânsa se cuprind aspirațiunile tuturor fiilor ei, în cuprinsul marginilor ei trebuie să-și ia avântul meritat acea clasă de albine sânguitoare, care sunt *muncitorii români*.

Pentruca să putem ajunge însă mai curând și cu bine la acel grad de dezvoltare ce-l dorim cu toții, ne trebuie multă răbdare și multă cuminenție.

Trebue ca în mersul înainte al activității noastre, să nu fim stânjențiți de alte năcazuri mai mari. Trebuie să ne putem mișca liberi și nesupărați de nimeni. Trebuie ca liniștea și pacea desăvârșită să domnească în viața noastră socială. Trebuie ca fruntea patriei noastre să rămână senină și să nu se încrețească niciodată, nici de vre-o supărare și durere ce i-ar veni dinlăuntru și nici din cele ce s'ar anunța de afară.

Ca să ne dezvoltăm ne trebuie să respirăm aerul liber și binefăcător al țării noastre libere. Trebuie să ne iubim țara și liniștea ei să fie mai întâi asigurată. De altfel nici nu pot crede că există un Român care să nu-și iubească țara. Cunoașteți dv. pe cineva care să nu și-o iubească?

Ei bine, eu vă pot dovedi că chiar de-ar exista un astfel de mentalitate lor se afla supasă unor influențe străine de firea lor, căci faceți cu aceștia o înțelegere, de pildă, trimiteți-i, pentru câțiva timp, într-o țară străină și unde să fie nevoiți a-și exercita meseria lor.

Veți vedea atunci cum îi va apuca și stăpâni dorul de țară!

Afară de acei cari au comis crime sau alte delictate nimeni nu a putut rezista dorului de a-și revedea țara.

S'au văzut cazuri când Români plecați de tineri în streinătate, s'au însurat acolo, cu femei străine și au avut copii. Ei bine, unicul dor care l-au avut, înainte de a închide ochii, a fost acela de a-și mai revedea odată pământul unde s'au născut.

De sigur, că nu numai cu Românii se întâmplă astfel. Este o lege a naturii care îndeamnă spre iubirea de țară și se întâmplă la toate popoarele. S'au mai văzut cazuri când cei mai antipatrioți au alergat și s'au devotat patriei lor.

Să vă povestesc un caz, el formează una din cele mai scumpe amintiri ale mele:

Pe vremea când eram student în Franța adevărat în cea mai frumoasă vreme a vieții mele, aveam un coleg francez, Paul Rouzot, cu care eram prieteni nedespărțiți. Ne înțelegeam de minune asupra tuturor chestiunilor, numai asupra ideii de patrie, nu.

Se aprinde și începe ca de obicei:

— Ce patrie, patriotism, vorbe goale.

— Frate Rouzot — îi ziceam, — tu n'ai sentimentul de patrie. Îți va fi bine tic și celorlalți ca tine dacă mâine vei vedea Franța în

doliu, și în locul cocoșului gal, să auzi cântând pe turnurile Parisului, vocea sinistră a pasărei de pradă?

— O, nu chiar așa — răspundea el — sunt convins că și la vecinii noștri se petrece același lucru, și acolo nimeni nu se gândește la patrie și apărarea ei.

— Naiv ce ești, copil ce sunteți voi francezii — îi ziceam.

— Dar tu Paul, tu un student, auzi un student să nu-și iubească patria și ce patrie, Franța, Franța! Tu nu știi ce-i aia Franța! Și dacă vrei să-ți simți dorul și s'o vezi cât e de mare și nobilă, du-te într-o țară streină și, te asigur, că-ți vei schimba părerea.

— Vorbe, vorbe, eu nu-mi schimb părerea în anul ce a urmat, terminam studiile. O dată cu aceasta, Paul Rouzot, fu chemat să-și facă serviciul militar.

Dupăce ne-am îmbrățișat frățeste și ne-am promis să ne scriem și să ne mai revedem, ne-am despărțit plângând. Paul fu trimis în tortul Hant Plenay pe Marna, iar eu am părăsit Franța.

Era în anul 1914. Paul îmi scria des.

Într-o zi veni o veste ce îngrozea lumea întreagă: *se declară războiul european*. Paul nu mai scria. Târziu primii o lungă scrisoare de pe front.

Ce minune însă! Paul se transformase cu desăvârșire; nepatriotul de altădată îmi scria acum proslăvind, în termenii cei mai entuziaști, cauza dreaptă pentru care sângerează Franța, „scumpă mea patrie”, o numea el acum:

„Mi reamintesc de cuvintele tale frate Mișcu și vorbesc des cu camarazii mei când cei din gropile din fața (Germanii) ne lasă în pace”.

„Ce vrei, acum vedem realitatea. Pe când la noi oamenii de știință se aplicau în laboratoare, încercând descoperiri, pentru binele omenirii, pe când industria noastră se străduia ca, prin mijloace moderne, să înlesnească lumea și viața, pe când, în sfârșit, cocoșul gal anunța omenirii o era de progres și pace, dincolo la vecinii noștri, dușmanii de azi, savanții lor începeau în ascuns mijloacele chimice cele mai ucigătoare, industria lor înmulțea și perfecționa garile de foc: pasărele de pradă își ascuteau ciocurile”.

„Dacă vom avea nefericirea ca să pierdem partida, caminurile noastre să fie ocupate și pe turnurile Parisului să cânte pasărea de pradă, ceea ce înseamnă ca facla omenirii, care-i Parisul, să se stingă și, dacă voi rămâne teafăr, să știți frate Mișcu că eu voi părăsi Franța și voi veni la tine”.

La această emoționantă scrisoare i-am răspuns imediat.

Trecuseră câteva luni, cauza franceză era în pericol. În acele clipe de mâhnire, îmi venea din Franța îndoliată dela tatăl lui Paul o veste telegrafică, ce-mi puneă inima la o grea încercare:

„Paul a murit apărând Franța”.

Am scris imediat bietului tată rugându-l să-mi trimită ultima fotografie a lui Paul și să depună o floare din parte-mi pe mormântul lui. Iată răspunsul:

Dijon, 4 Mai 1915.

Scumpe Domnule Mișcu,

„Am primit stimata dv. dela 1 Aprilie a.c. și vă mulțumesc pentru bunele sentimente ce conține.”

Prin același curier, am onoare să vă adresez câteva fotografii militare, și singurele ce mai posed și unde veți recunoaște pe scumpul nostru copil.

B-nevoiți, vă rog, scumpe Domnule Mișcu, să le considerați ca o amintire prețioasă dela acela care a fost amicul dv. sincer și devotat, dela acela care făcea bucuria noastră, orgoliul

nostru și care doarmă acum cu ultimul său somn în văile Marnei unde căzu, pentru a nu se scula în momentul când comanda o șarje cu baionetă; dela acela în fine, a cărui moarte a făcut din viața noastră un supliciu grozav.

Fiind înhumat într-o groană comună 25 camarazi, nu vom putea obține exhumarea nefericitului său corp, astfel că nu vom avea nici consolarea ca să mergem să plângem pe mormântul lui.

Permiteți-ne, scumpe Domnule Mișcu, să trecem asupra dv., cel puțin o parte din afecțiunea ce avem pentru scumpul nostru copil. Mai permiteți-mi deasemenea să vă rog să bine voți a-mi adresa, dacă e posibil, fotografia dv., spre a fi plasată și conservată cu îngrijire, după ce va fi mărită, alături de cea a celui a cărui pierdere foarte crudă ne face existența insuportabilă.

O floare pe mormântul său va fi depusă din partea dv. de îndată ce ne va fi posibil.

Rouzot.

Când am primit scrisoarea mă găseam în birou, am încuiat ușa și am plâns ca un copil. Iar de atunci chipul scumpului coleg dispărut nu mă părăsește căci se află în cel mai scump loc, deasupra biroului meu de lucru, acolo unde privirea se duce chiar să vrea.

Nu-l pot uita și dacă mi-am permis să înfățsez memoria lui înaintea cetitorilor, n'am făcut-o numai ca să-mi retrădesc acele momente de înălțare sufletească ce-mi dă amintirea lui, ci ca să-l dau ca pildă reală pentru acei care cred că pot fi pământ din pământul țării, suflet din sufletul țării, fără ca să și-o iubească această țară; acei care cred că pot zdrobi inima țării fără ca să fișnească sângele dintr'a lor.

Și fiindcă scriu despre lucrătorii români, ei bine, eu care trăiesc viața de fabrică, o spun cu toată convingerea, că într'ânsii bate o inimă românească și, dacă câteodată s'a crezut altfel, aceasta s'a datorit unei influențe trecătoare care nu poate prinde rădăcini în inima românească.

Inghier V. Mișcu

Dir. Revistei Industriale „Arte și meserii” pentru cultura și educația Galați.

Din durerile celor mulți.

S'a lăsat o iarnă grea, geroasă, un adevărat dezastru, o nenorocire adâncă pentru omul sărac, pentru funcționarul cinstit cu un salariu suficient și o familie numeroasă. Câte familii sărace nu sunt silite acum în gura acestor cumplite să cruțe la hrană, la îmbrăcăminte numai pentru a și putea plăti lemnele de foc, cari au ajuns prețuri fabuloase. Aproape nu-și poate încălzi locuința scundă, mușcătoarea, plină de umezeală ca astfel să le facă viața mai suportabilă odraslelor lipsite de hrană și de îmbrăcăminte căci alte lucruri nu le poate aduce.

Singura mângâiere ce le-a mai rămas acestor oropsiți de soarte este posibilitatea de a-și încălzi locuința renunțând la toate celelalte lucruri ale vieții. Năcazul și mizeria e tovarășă lor fidelă. Sunt flințe de mine de compătimit. Sunt degradați la niște figuri fără eufetare, fără acțiune independentă. Sunt spoliați de orice părere individuală, sunt niște sclavi ai celor de cari depind.

Recunoștință, compătimită și milă putând se abate pe la ușile lor din contră sunt lăsați pe drumuri de câte ori o cere așa numita „economie bugetară”. Oare poate fi vorba de economie în finanțele statului atunci când se dau bazeșuri de miliarde samsarilor financiari străini iar nenorociții de funcționarii cinstiți, cari își îndeplinesc datoria cu conștiință și cari au intrat în slujba statului cu cele mai curate, mai nobile și mai patriotice intențiuni atunci când se făcea apol

la toată suflarea românească ca să contribuie cu mic, cu mare la consolidarea țării.

Acești funcționari, cari n'au ascultat de gloriile străbunilor de a intra în serviciul întreprinderilor lor, ei au preferat a intra în serviciul statului tângesc de azi pe mâine. Deasupra lor atârna sabia lui Damocles, nu știu în ce moment sunt concediați din serviciu, tăindu-li-se postul din buget.

Așa s'a scos din bugetul anului 1923 un însemnat număr de funcționari. Tot așa se întâmplă și în anul bugetar 1924 în ziua de 1 Ianuarie 1924 li-s'a adus la cunoștință la mulțimea funcționarilor din Direcțiunea Regională X Sanitară din Arad că posturile lor s'au desființat cu ziua aceasta, deci sunt concediați. Un dar frumos de Crăciun. Oare pentru ce nu s'a comunicat această decizie funcționarilor inter-sași cel puțin cu una lună înainte pentru a avea posibilitatea să-și caute un alt serviciu pentru a nu rămâne pe drumuri în ajunul serbărilor.

Se vorbește încă și acuma că n'avem funcționari, că anumite locuri nu se pot completa. Cine mai pricepe ceva din frazeologia celor dela conducere că din lipsa de funcționari nu ar merge serviciile bine. Se plâng că nu sunt funcționari și numărul lor totuși se reduce cu fiecare buget. A mers serviciile rău și până acuma fiindcă erau supraincărcați cu lucrul. Cum o să meargă după aceasta ne-o putem închipui. Se vede nu are nici o importanță rezolvirea actelor la timp.

La Direcțiunea X Regională Sanitară din loc s'au suprimat 2 posturi de medici la centru și altele în județe să vede că nu mai e nevoie de medici pentru combaterea plăgilor sociale ca: tuberculoză, sifilis, malarie și altele. Nu avem medici suficienți în județe, în loc de-ai atrage prin diferite favoruri să se plaseze la sale. Direcțiunea Generală Sanitară mai taie din buget și posturile existente rămânând medicii de circumscripție în aer. Pe lângă astfel de împrejurări care va fi medicul acela care să mai dorească a ocupa un post de medic sanitar atât de nesigur.

Din cauza procedurii acestora funcționar bun nevoind a se expune la surprize de acestă neplăcută, vor fugi de serviciile statului, nu vor mai intra în serviciul statului numai în cazuri extraordinare. Să nu se mai învinuiește intelectuali români cinstiți ca nu contribuiesc la consolidarea situației viitoare nu este alor ei a sistemului păcătos care dăinuiește și acuma.

Nu prin ură, prin distrugerea instituțiilor existente și bune, nici prin nesiguranța funcționarilor se ridică o țară și un popor.

Apel către cei buni!

Fascia Națională Română care își are statutele ei aprobate și înregistrate la tribunalul din Ilfov sub No. 3552/922 s'a început organizația și în județul Arad. Ea este o mișcare pur românească și cea mai națională. În F. N. R. se primesc ca membri numai români buni, oameni cinstiți și de caracter, muncitori și desinteresati cari pun mai presus de interesele lor personale, de bunăstarea materială și interesele neamului, ale patriei și lucră din răspuneri pentru mântuirea acestui nenorocit popor, care a adus atâtea jertfe, sacrificând pe cei mai buni ai săi, pe Mihai, Horea, Cloșca, Crișan, Iancu și alți mulți cari au umplut temnițele feștilor noștri asupritori și mai pe urmă pe cei 800.000 toți adevărați eroi ai poporului român cari au murit luptând și învingând ca urmașii lor să poată trăi liniștiți bine și idestulți în România întregită pe care au fărâșit-o ei. Durere azi românul este mai sărac ca ori când, toate averile mobile și nobile trec zi de zi în posesiunea străinilor,

gândindu-se numai fiecare la cele ce se petrec în jurul Dvoastră și vă veți convinge de acest adevăr. Țăranii își vând lucrurile lor ieftin ca să poată cumpăra foarte scump articoli necesare lor. Funcționarii abia mai pot trăi ori mai bine zis vegeta de pe o zi pe alta. Toate paralele ce le primesc ca salarii, trebuie să le predea străinilor ca să-și poată procura în mod neîndestulitor îmbrăcămintea, hrana etc. De hrană, îmbrăcămintă și trai luxos nici nu îndrănesc să vizeze măcar. Lemne, petrol, sare, cereale, poame toate sunt în mână străinilor și numai dela ei le poți cerși pe prea puținele tale parale.

Țara aceasta bogată, frumoasă este numai cu numele România, în ea însă trăiesc fericiți străini și umși ei iar noi avem doară rolul de servitori să le stăm lor la dispoziție să fure, înșele, speculeze cu promisiunea și sub supravegherea noastră, să-i apărăm când acuzați fiind de contrabandă, speculele și alte fărâdelegi comise, vor să-și capete pedeapsa bine binemeritată. Să poftiți să vă convingeți câți criminali de acștia au fost judecați și dintre cei judecați câți au fost pedepsiți așa după cum ar fi meritat? Câți străini păcătoși au trecut pragul temnițelor?

Îți face impresie că toți acești speculanți a ești trântori ai neamului nostru își fac socoteala înainte cât va fi pedeapsa de mare, cât îi va costa pe ei dacă vor fi descoperiți și neavând acești oameni nici cel mai mic simț de rușine, sau de cinste și fără nici o conștiință m rălă ori națională, sunt gata ori când să plătească pedeapsa respectivă, de care eventual nu ar putea scăpa prin nici o apucătură, le va rămânea însă totdeauna atâtea profit din afacerea lor murdară ca să poată trăi cu mult mai ușor decât funcționarul ori muncitorul cel mai bine plătit, dacă nu va deveni chiar milionar de azi pe mâine, bătându-și apoi joc de oamenii cinstiți, muncitori. — Contra tuturor acestora a început o luptă sfântă F. N. R. având ca principii: ordinea ierarhia și disciplina, apoi cinstea munca și dreptatea, iar ca scop mântuirea neamului înălțarea lui morală și bunăstarea lui materială, propagarea credinței sfinte strămoșești în Dumnezeu și Coroană și a dragostei sincere față de Patria noastră pentru apărarea căreia ori când la caz de pericol suntem gata să ne vărsăm sângele nostru.

Toți acei ce mai vreți și credeți în mântuirea neamului nostru toți cei cinstiți, hotărâți muncitori și buni români veniți înscrieți-vă între membrii F. N. R., ca să putem câștiga lupta începută și atunci în scurt timp vor înceta plângerile și lacrimile durerilor noastre de azi și a suferințelor noastre când ne îngemăm la viitorul acestui neam.

De persecuții din partea autorităților ori a superiorilor să nu vă fie frică, fiindcă suntem convinși că toți aceștia înțelegând rostul muncii noastre cinstite naționale nu numai că nu ne vor împiedeca în organizarea noastră, ci din contră, sperăm că vom avea tot sprijinul din partea lor.

Toate lămuririle referitor la organizarea F. N. R. în posturi pe comune le veți primi la dorința D-voastră verbal ori în scris la: Redacția și Administrația ziarului „Voința Poporului”.

F. N. R. secția Arad.

Citiți, răspândiți și abonați ziarul

F A S C I S M U L

București, Str. Antim Nr. 39

Abonamentul pe un an este 150 de Lei.

Să fim, ori să nu fim!

*Deșteaptă-te Române
Din somnul cel de moarte
În care te-adânci
Barbării tăi tiran!*

*Acum ori niciodată
Croștește-ți altă soartă
La care să se lăchine
Și cruți tăi dușman!*

Mureșanu

În zile de dureri și zbucium în cari ne aflăm ca o mântuire sună glasul marelui nostru Mureșianu: „Deșteaptă-te Române din somnul cel de moarte!” și Noi îl auzim și-l respectăm cu toții. Spiritul vieții cere cu urgie țară ca glasul mântuirii să fie auzit și urmat de toți, căci altfel „Vom pieri ca națiune”.

Frânta mi-se ridică din adâncă-i posomorșie și privrea mea s'ndreaptă către Voi Fasciști și fi buni ai patriei; în voi este nădejdea, speranța și viitorul țării noastre. Salvați patria de lăcustele, cari au năvălit asupra noastră și cari vor să ne exploateze bunurile noastre.

Dușmanii neamului nostru lucrează necontenit, așărâd teren favorabil aci la Noi. Espre rușinea secolului în care trăim, că suferim între noi astfel de elemente parazitare, cari operează contra țării noastre.

Suntem indulgenți, răbdători până la extremitate și ei abuzează de această indulgență (răbdare) păcătoasă și ne râd în față. Suntem proști de bunătațe!

Acești parazitari, plaga și bufoni societății, lipsiți de sentimente umanitare, caracter și caracterizați prin egoismul lor își bat joc de noi, având impertinența îndrăzneală să zică, că ei predomină pătura intelectuală și au o cultură mai înaltă decât a noastre.

Se simt mai liberi în România ca un născut Român, toți străini dau năvală la Noi.

Noi Români în Arad avem 2 biserici, dar și acelea sunt goale. nici un teatru; avem un Palat Cultural, dar în adevăr el nu-i al nostru. O singură gazetă românească avem și, și pe aceasta mulți (ceea-ce-i mai dureros) din ai noștri n'o sprijinesc, deoarece ce se zice, face parte din cutare partid politic.

Români! Creștini buni! Sprijiniți „Voința Poporului”, dați concursul (ajutorul) vostru ca ideile noastre mântuitoare să fie duse la realizare (îndeplinire), ca pericolul ce ne amenință să fie la timp înlăturat să mântuim mult iubita noastră patrie, care în decursul secolilor a suferit ca o martiră, ca nici o altă țară și care prin vitejie, muncă cinstită și voință tare a înlăturat orice primejdie. Deci și Noi să urmăm exemplul (plădă) vitejilor noștri înaintași să înlăturăm tot ce nu-i domn (vrednic) de Noi.

Tineri și tinere, răspândiți „Voința Poporului”, organul cel mai puternic pentru propagarea ideilor sfinte și atât de mărețe. Incuibăți în sufletul tuturor iubirea și dragostea noastră pentru Voi, uniți-vă ca să putem lupta cu toată puterea sufletului nostru pentru ajungerea scopului sfânt și atât de înălțător. Atunci va răsăli o zi senină pe orizontul țării și soarele va lucii mai frumos, iar cântul păsărilor va fi și el mai duios ca imnul gloriei și vom respira o atmosferă curată și senină, trăind în deplină fericire dedicându-ne viața pentru progresul țării.

Să fiți totdeauna entuziasmați (însușiți) și convinși de scopul nobil și măreț ce urmărim pentru binele scumpei noastre țări. Dumnezeu să ne ajute!

Un frate de-al vostru!

Redacția și administrația gazetei „Voința Poporului” se află în str. Moise Nicoară I, et. I

Scrisul și tipăriturile de-acum.

Dacă politica în timpurile de azi trebuie să fie una din cele din urmă îndelniciri, mintea noastră să o avem îndreptată spre mijloacele de veghere păstrătoare a spiritului românesc.

Trebuie să pornim pe căile luminii spre a putea recăștiga treapta cea perdută a cinstei strămoșești, să ne arătăm superioritatea culturală, scoțând neamul întreg din robia întunecului și să întipărim caracterul etnic al civilizației statului român.

Criza cărților bune a izbucnit; nu vezi la vitrine și în vânzare decât tot ce este rău; reviste pornografice și imunde se lăfăesc în vederea tuturor, iar cu umitoare progrese ale tiparului n'au ostenit a se arunca romane de senzație, cu vulgarități și obscenități, cărți care otrăvesc sufletul și nicidecum nu-l întăresc.

E de nevoie o trezire a conștiinței noastre individuale, pe picioare proprii, o prefecere a sufletului nostru și în viața socială, căci nu mai suntem un stat mic cum am fost altădată.

Să nu ne închinăm numai forțelor brutale nici să disprețuim factorul moral hotărîtor pentru unificarea și consolidarea sigură a clădirii acestei țări. — Evoluția vieții sociale dela noi, va trebui să schimbe și curentele literare.

Astăzi când cei bogați n'au grija literaturii bune iar cei săraci n'au ce mânca, acei cari scriu și cari nu fac parte din clasa îmbogățitorilor — pentru a fi pe plac sunt nevoiți să descrie tot ce este noroiul vieții, să povestească tot ce e mai stupid exagerând în naturalismul lor și căzând în pornografia josnice.

În criza aceasta morală prin cari trecem, să se fermenteze nouile idei și sentimente în adâncimile vieții sociale românești și de îndreptare să fie adevăratul creștinism cu întreaga sa evlavie, părăsind misticismul neprimitor nouă.

Pentru a ne afirma ca un popor cu nota noastră personală și etnică și cu superioritatea morală față de niște elemente străine de mult în contact cu alte civilizații, trebuie să creem și să ajutăm orice faptă de cultură românească. Inspirația intelectuală din unele orașe de dincolo de munții Carpați, vestite mai înainte prin scrieri religioase și de deșteptare națională, a dispărut, făcând loc din ce în ce minorităților, care față de români, îndrăznesc să facă tot ce e cu putință a câștiga privilegiile culturale. Se cîntesc puține cărți și reviste din Regat, în schimb cărțile și tipăriturile străine cu aspecte cochete sunt căutate de străini ba și de intelectualii români.

Astfel sufletul național din Ardeal mai bine păstrat prin mijlocul atâtor învățători și preoți, începe acum să se zdruncine.

Toate acestea ne fac să vedem mai bine că puterilor sufletești, dezvoltate deosebit după elementele din care e alcătuit neamul nostru, fie din cauza stăpînirilor din trecut, fie obișnuințelor vechi și culturilor streine, să le pregătim o singură cultură, un caracter și un suflet românesc unitar al vieții noastre de stat.

Față de starea haotică a scrisului de acum este plină de învățătură orânduiala

făcută de mitropolitul Antim Ibriveanu dela începutul secolului al XVIII. pentru „slăvitul meșteșug al tipografiei”:

„Să nu îndrăznească tipograful să tipărească vre-o carte împotriva bisericii și legii noastre, măcar de i-ar da pe coală câte 300 de galbeni de aur, iar de va călca porunca să fie al anatemei, și de se va înțelege că au făcut una ca aceasta să se dea de știre Domnitorului să-l pedepsească cum va ști mai rău”.

Câtă deosebire între modul cum înțelegea mitropolitul Antim rolul tiparului, pus în serviciul țării, al neamului și al bisericii și între felul cum se înțelege astăzi menirea tiparului, întrebunțat de atâtea ori în contra religiei noastre creștine și a țării.

G. Dimitriu,
profesor.

Cum se poate îndrepta administrația noastră?

— O părere. —

Administrația să albă atâți și numai atâți funcționari conștiențioși și muncitori ca toate lucrurile lor să și le poată face la timpul lor, toate actele să le poată rezolva punctual și după cum au fost înaintate. Să fie funcționarii astfel plătiți ca să poată trăi cinstit, să nu fie avizat la bacșișul nimărui și să-i fie asigurată familia întreagă, la caz de boală ori moarte să nu ajungă femeia ori copilașii lui flămânzi și zdrențoși pe stradă și să nu mai poată fi crescuți așa după cum iar fi crescut tatăl lor dacă ar fi avut puțința.

Azi este foarte grea și plină de neajunsuri viața funcționarului și numai până când poate munci din greu, ce se alege însă azi de el și biata lui familie dacă se îmbolnăvește ori moare?

Nu-l mirare deci că corupția este foarte mare că se poate corupe fiecare funcționar dela cel mai mic până la cel mai mare, și aceasta cu atât mai vârtos fiind-că nu numai abia poate vegeta ci mai este și pofta aceea nesațioasă generală de a se îmbogăți fiecare de pe o zi pe alta.

Se se nimicească apoi privilegiile tuturor de a câștiga în o afacere atâta, că jertfește bucurios o chiar bună parte din venitul lui, corupând, dacă este nevoie pe toți funcționarii cu cari trebuie rezolvată afacerea lui fiind sigur că lui singur îi va rămânea totuși cel puțin înzăcit atâta cât o dat tuturor celorlalți.

Să se sisteze sistemul permiselor, pe fiecare afacere să se pue astfel de impozite, ca acela care o face după munca lui cinstită să poată trăi cinstit, să-l iai însă posibilitatea de a se face milionar de pe o zi pe alta dedându-se la lux, desfrâu și orice ruină-morală cauzând prin aceasta și scumpetea insuportabilă.

Să facă statul o încercare de felul acesta la aparență foarte simplă, și cred că în scurt timp ar putea avea o administrație de model.

Îndată ce s'au luat măsurile acestea și s'ar mai afla speculanții ori funcționari abuzivi, înconștii de datorlia lor să fie și unii și alții aspru, esemplar pedepsiți.

Un oficiant public.

FRAȚI ROMÂNI!

Dacă mergeți pe la TIMIȘOARA, să vă abateți pe la **OSPĂTĂRIA** D-lui **IULIAN CHINDEA, Timișoara-Fabrică, Piața Petru Rareș Numărul 10.**

Fraților Români!

De când trăim în România întregă au apărut și dispărut în Arad o mulțime de ziare românești. Pentru ce oare nu poate exista în acest oraș un ziar românesc azi, când noi, Românii, suferim așa numiții conducători, cărmuitorii acestor țări, azi când avem așa de mare nevoie de-o conducere unitară română, de-o consolidare și dezvoltare națională? Pe timpuri Aradul era centrul mișcărilor naționale române din Ardeal, iar azi este tot cuib pentru primirea tuturor străinilor. Pe vremuri apărea în Arad un ziar buclă și două — zilnic în mil de exemplare iar azi se naște moartă orice încercare de felul acesta. Pentru Dumnezeu de ce? doară că acum avem ziarele din București, cari le înlocuiesc pe cele locale? Ei bine, dar de ce pot apărea tot atâtea în alte orașe mai mici 2—3 ziare? Nu nu! pe ziarele locale nicidecum nu se pot substitui ziarele din București? Pot și cetății zi de zi acele ziare și să umplea scârba cu puține excepții. O astfel de presă care mințește în colbăși întregi, ca în fine să desmințească — să tacă peste tot — tot ce-a scris în câteva rânduri și care n'are alt scop decât ca să-și bată joc de tot ce este național românesc, să discrediteze orice încercare de îndreptare etc., nu merită să e citită!

Noi ne vom niza să-i dăm poeziei cetitor o adevărată hrană sufletească iar nu otravă, să-l conducem pe căle adevărului iar nu pe a minciunii să-i dăm un sfat bun, o învățătură de folositoare.

Politica de partid noi nu facem dar vom face în schimb o politică care să românească, necrîtând pe nimenea, care să crează și va lucra contra intereselor nemulț și a patriei noastre.

Noi voim să contribuim cât mai mult la consolidarea acestei țări, la întărirea și înălțarea culturală și morală și la ajungerea la o cât mai bună stare a acestui popor.

Suntem dușmanii tuturor fărădelegilor și prietenii tuturor faptelor bune și a bunelor intențiuni. Dorim și vom lucra pentru îndreptarea moravurilor și înălțarea pe toate terenele a acestei țări românești, mândre și bogate.

Nu respingeți ziarul nostru înainte de a ne cunoaște, de-a ști ce vrem și ce putem, ci numai dacă v'ați convins că nu merită să-l citiți.

F. N. R.

Vorbe înțelepte

Acolo unde nu e lege, nu e nici alinare și, acolo unde legea e numai pentru unii și ceilalți sunt scutiți de sub ascultarea ei, slăbiciunea a pierit, și fericirea e stinsă... căci atunci cea asuprirea, nevoile, neazurile și sărăcia isvorese în lume.

Al Russo (Cântarea Romanilor).

Când văd prostia locuind în cele mai strălucite palate, înțeleg de ce Diogene trăiește în butoi.

Tr. Demetrescu (Cugătar).

Ce este durerea și-o lacrimă ce 'nscămna Când tânăra nădejde la lupă te îndeamna?

P. Cerna (Către pace).

Iubiți-vă satele!

Această foaie, care vi-i pusă în mână de oamenii aceia cari vă iubesc și vor cu tot dinadinsul să vă lumineze, vă sfătuiește întocmai ca tatăl pe care-l doare mama pentru fiul său rătăcit.

Foaia aceasta vă sfătuiește cu dragoste și blîndeță, pentru că ea nu urmărește interesele oamenilor cari o fac, ci, dimpotrivă, ea urmărește interesele voastre numai, vrînd să vă lumineze și să vă scoată din noaptea oarbă a neștiinței și a nevoilor! Astfel fiind, nu vi se cere decât să arătați dragoste și ascultare către cei ce din iubire vă sfătuiesc și muncesc pentru voi.

Lăsând acestea la o parte, să ni întoarcem puțin privirile și inimile către satele noastre, pe care unii le urăsc.

Dragi săteni, mulți suntem fii de țărani, și nu găsim un nume mai frumos, dar pentru timpul de față și dureros, ca: țăran. Trebuie să-l iubiți cu toții din inimă, căci l-ați câștigat acolo în satele voastre, unde ați văzut părinții secerînd harnici lanurile aurii, pe când voi vă jucați în arșia soarelui, care vă pîrlia!

Da, acolo la bisericuța din sat v-ați botezat, și acolo ați ascultat cuvintele Domnului, care mîngăie multe suflete împovărate și descrețesc atâtea frunți! Acolo ați învățat să vă iubiți neamul și țarina voastră, din țara voastră românească, și mai ales satul atît de liniștit, care stă departe de răutățile și sgomotele târgului.

Numai Țigani și Jidani nu au o țară care să fie sfîntă pentru ei — cum e țara noastră pentru noi — și ei umblă din loc în loc, ca stolurile de lăcuste ce se lasă pe lanurile roditoare!

Da, fraților, sunt sfînte satele noastre, atît de liniștite și atît de curate, față cu orașele împetrite cu tot felul de nații pline de toate nelegiuirile. Și acei cari s-au născut în sate, și nu le iubesc, nu au sufer și sînge românesc, — și să li fie rușine de rușinea lor!

Dar vin și vînturi de cele rele asupra satelor noastre, și răul stă acolo, că noi nu știm cum să ne ferim de ele, sau cum să le depărtăm de la noi. Căci, sîrbătorea, clopotul dela biserică ne chiamă blînd și rugător ca să ne ducem și să ascultăm cuvintele dumnezeiescului Mîntuitor, care zice: „Veniți cu mine toți cei osteniți și împovărați, și eu vă voi odihni pre voi. Legați jugul meu asupra noastră, și învățați dela mine, că blînd sunt și smerit cu inima și veți afla ușurare sufletelor voastre. Căci jugul meu este bun și povara mea ușoară”.

Dar puțin îndreaptă pașii spre El; căci mulți în zilele de sîrbătoare își găsesc de lucru și trec pe lângă casa Domnului ca pe lângă crăsmă; dar într'însa nu intră.

Și iată, fraților, de unde pornesc vînturile rele. Căci lipsind din inimile voastre cuvîntul lui Dumnezeu, de grabă cei cari zic că nu-i Dumnezeu, sau-așa ziști socialiști, ori adventiști, despre cari vi s'a vorbit, vă întorc capetele și vă duc în prăpastie.

Și cîtă fericire e la țară când ai voi să o cauți! Acolo în satele voastre lipsite de vinzoleala sufletelor, unde liniștea domnește iar valurile vieții nu se simt așa de

grele ca în frămîntarea dela târg. dimineața te scoli în cîntecul păsărilor și în aierul cel curat, care-ți dă sănătate și putere ca să răstorni brazdele de pe ogor și să ajungi a vedea roșul muncii sale. Satele nu sunt luminate numai cu felinare ca orașele, ci cu acele stele frumoase, care-ți arată puterea și mărirea lui Dumnezeu și prin care vă puteți ușura sufletele îndurerate.

Și din satele noastre, dela sîmurile arse de soare ale mamelor, iese și bărbatul mari ai țării noastre, cari vă iubesc și muncesc pentru fericirea noastră, căci din mijlocul durerilor voastre au ieșit, și nu vă părăsesc!

De multe-ori am văzut, fraților, flăcăi cari plecau la orașe în oaste, sărutându-și țarina plîngînd. Și atunci îmi ziceam că țara noastră va înflori cu asemenea fii!

Însă, dragii mei, nu urmează de aici să nu iubiți școala și meșteșugurile, ci, dimpotrivă, mai mult să le îmbrățișați, căci și satele voastre au nevoie mare de cărturari și meșteșugari cari să li știe nevoia.

Așa fiind dar, iubiții mei frați cari aveți vreme să cetiți aceste rînduri, nu vă luați după cei ce au gîrgăuni în cap și cari vor să vă năruie. Iubiți-vă satele voastre cele curate și frumoase; iubiți-vă biserica, și nu o părăsiți; iubiți-vă unii pe alții și ascultați și faceți ceea ce vă sfătuiesc din inimă și suflet ai voștri binevoitori.

Nu părăsiți drumurile bune, căci adevărul vine și se face odată și odată lumină!

Ion G. Popescu.

Pericolul care ne amenință.

În cursul războiului mondial și mai ales după războiu s'a lăsat între populația urbană și rurală o molimă, care ne răpește floarea tinereții nimicînd la an sute de mii de vieți tinere menite de-a trăi și de-a aduce servicii Neamului.

Lătită a fost aceasta boală, care să numește tuberculoză, (oftică, hepatică) și înainte de războiu, însă azi din cauza locuințelor mizerabile din lipsă de alimente hrănitoare și îmbrăcăminte necesară din cauza scumpetei îngrozitoare se lățește în mod rapid.

E de ajuns ca într-o familie să fie un singur bolnav ca să molipsească pe toți ceilalți cari viețuiesc cu bolnavul în aceeași locuință. Astfel să prăpădesc energii tinere talente, capacități rare ale Neamului. Ce pierderi grozave pentru familie și pentru neam și patrie.

Oare cei atinși de boala aceasta nu se pot vindeca, nu i se poate pune stavilă întinderii acestei boale prin măsuri sanitare?

Răspunsul este îmbucurător.

Tuberculoza este vindecabilă, însă cel îmbolnăvit trebuie să se caute la timp cerînd ajutor medical.

A alerga pela medici atunci când boala s'a încuibat de-a binele în corpul omenesc înseamnă a arunca bani în vînt.

Tuberculoza înseamnă o pierdere enormă în economia națională a Statului. Ea trebuie combătută cu energie și voință strășnică atît din partea Statului cît și a societății. Pentru a să face o combatere cu succes avem nevoie de Spitale și sanatorii pentru tuberculoză. Trebuie creiate legi prin cari să obligi pe toți tuberculoșii să fie internați în Spitale pentru acest scop. Tratamentul în Spitale sau Sanatorii să fie gratuit să se pună la dispoziția bolnavilor medicamentele și aparatele de tratament celea mai noi, ne trebuiesc medicii devotați acestei chemări cu pregătiri serioase.

Acestea sunt postulatele celea mai modeste fără de cari nu se poate face combaterea cu succes a tuberculozei și tot ce se face prin actualele dispensarii e aproape egal cu nimica, căci ce înseamnă a trata azi ambulant pe un tuberculoș la care nu i-se poate da o cameră luminoasă bine încălzită, liniște și supraalimentație. Neavînd Spitale pentru tuberculoză nu-l poți scoate din mijlocul familiei să-l izoleze și așa cu tot tratamentul ambulant el nu se va vindeca ba din contră va infecta și pe ceilalți membri de familie cu cari locuiește.

Rostul dispensarului nu este altceva decît a descoperi bolnavi atinși de tuberculoză a-i ține în evidență și a-i plasa în Spitale sau Sanatorii. A împări alimente bolnavilor, a le da sfaturi cum să se compoarte pentru a nu infecta și pe alții.

Tratamentul medicamentos este a se face numai în Spitale sau Sanatorii.

Durere noi nu dispunem de sanatorii multe nici de Spitale numeroase pentru a izola un milion (1.000.000) de tuberculoși, căci atîția sunt declarați oficial.

Ce număr horibil e acesta la o populație de 15 milioane. Câți vor mai fi cari nu sunt anunțați ca bolnavi de tuberculoză neconsultînd medicul numai pe babele satului.

Noi în prezent nu avem decît 3 Sanatorii, în Ardeal iar la vr'o cîteva Spitale județene cîte o secție cu 20—25 paturi.

În vechiul Regat sunt vr'o 5—6 Sanatorii. Combaterea tuberculozei nu se poate face numai de medici trebuie să contribuie guvernul și întreaga societate moralmente și materialmente.

Nu numai că nu se înființează Spitale și Sanatorii noi, dară să mai reduc și din acelea cari le avem din lipsă de penduri bugetare.

Se desființează și posturi de medici sanitari din județe, ajungînd medicul iară la o circumscripție cu o întindere de 30—40 km. cu 30—30 comune.

E ușor de priceput că în caz de epidemii să sting cu satele copiii fără a fi văzuți de medic. Pierderile acestea nu sunt importante pentru cei ce nu le simt.

Cum își închipue guvernul că combaterea tuberculozei se poate face cu 6 milioane Lei când avem 1 milion de tuberculoși.

Statul din motive bugetare (lipsă de fonduri) nu zidește nici Spitale nici Sanatorii. În cazul acesta vor avea datorită să încurajeze toate încercările particulare cari intenționează combaterea flagelului îngrozitor.

Nu sprijinește acestea încercări ca dovadă cazul recent din Arad. Un consorțiu din cei mai buni medici din Arad s'au decis a lua în chirie două pavilioane din Spitalul de epidemii pentru a face un sanator de tuberculoză. Consiliul sanitar al orașului și a dat învoia deoarece acest Spital stă și așa gol și se ruinează. Condițiunile închirierii erau avantajoase pentru oraș. Contractul s'a trimis și Direcțiunii Generale Sanitare București spre aprobare. Aprobarea nu s'a dat în schimb i-s'a făcut observații orașului pentru pasul ce l-a făcut.

Să nu ne mirăm dacă peste 10 ani toată populația țării să fie tuberculozizată, atunci va fi greu de îndreptat să facem o scurtă privire asupra combaterii tuberculozei în alte țări.

Austria care luptă cu greutăți financiare și economice enorme susține un număr însemnat de Sanatorii și Dispensarii.

În Germania sunt la vr'o 60000 paturi numai pentru tuberculoză. Sunt la vr'o cîteva sute de Sanatorii și Spitale. În Norvegia bolnavi, tuberculoși să internează cu forța în Spitale are la vr'o 4000 paturi pentru tuberculoză vr'o cîteva sute de Sanatorii, în anul 1950/21 a spesat pentru combaterea tuberculozei 5 1/2 milioane cor. la o populație de 2 1/2 milioane un număr de 60 70 tuberculoși.

În Statele-Unite sunt 50000 paturi pentru tuberculoză, să spesează 20 milioane dolari anual pentru combaterea tuberculozei. Are 500 dispensare cu 6000 surori de ocrotire.

Danemarca are 3100 paturi; 1 pat la 1000 locuitori. Preoți, învățători, moașele, surorile de ocrotire sunt obligate de a fi examinate de medic tot la trei luni pentru a nu lăsa boala. Se spesează anual 5 milioane coroane pentru combaterea tuberculozei.

Ce deosebire între noi și Statele de mai sus.

Știri de tot felul.

Spre știre. Nu știm din a cui vină ori prea mare zel patriotic se întâmplă, că mulți domni abonați, nu primesc ziarul regulat. Ne vom interesa la locurile competente și sperăm că în viitor se vor evita astfel de neplăceri.

E ridicol, că din unele comune se returnează ziarul fără să se înmănuzeze celor abonați, cari au plătit abonamentul. *Administrația*

— Reuniunea Femeilor din Arad anunță onor. public din Arad, că va aranja o petrecere în seara de Anul nou, la care speră să-și dea întâlnire întreaga societate din Arad.

Petrecerea se va ține la *Hotel Central*.

On. cetitori sunt rugați a se adresa în chestii referitoare la Redacția și Administrația ziarului atât în scris cât și personal în strada Moise Nicoară 1, etaj 1, — iar la subsemnatul în strada V. Babeș nr. 6. — *Dr. Dionisie Benea* șeful secției Arad a F. N. R.

Despre Căsătoria regelui Boris a Bulgariei cu principesa Ileana a României se vorbește ca despre un ceva, ce sigur se va împlini în viitorul apropiat.

Apărătorii studenției. În fine s'a început manifestarea pe față pentru iubitorii noștri studenți, cari mai bine de un an de zile duc o luptă uriașă pentru viitorul acestei țări contra dușmanilor străini și înstrăinații din țară. A început să le dea sprijinul lor Dl. Goga, apoi Sever Dan și sperăm că-l vor urma desigur alții mulți, mulți și în fine tot ce este bun și nobil în țara românească. Dorim să ne vedem speranțele cât mai curând realizate.

Guvernul ținând seamă de faptul că legea pentru controlul străinilor nu se aplică destul de conștiincios, întrucât organele administrative sunt prea încărcate cu alte lucrări, va prezenta corpurilor legiuitoare în curând un proiect de regulament, care va cuprinde următoarele dispozițiuni.

1. Pe viitor controlul străinilor sa fi făcut de comisiuni de cetățeni.

2. Se va face revizuirea tuturor străinilor veniți în țară prin orice mijloace dela 1918 încoace.

3. Vor fi trimiși în 24 de ore peste graniță toți străinii, cari n'au actele în perfectă regulă.

4. Toți străinii, cari s'au stabilit de curând în vre-un oraș al țării venind din alt oraș, vor fi imediat trimiși de unde a venit, descongescionând astfel orașele.

5. Vor fi amendați și pedepsiți chiar cu închisoare acei cari vor induce în eroare comisiunea de control asupra situației vreunui străin de acestia.

O lămurire. Noi fascistii cari nu înțelegem să facem decât o politică culturală și economică curat românească primim cu drag ca colaboratori pe ori care român de bine care vrea să lucre în mod cinstit pentru mărirea dragostei sincere față de tron și rege la înaintarea și înălțarea culturală politică și economică a țării noastre, la întărirea elementului românesc și a credinței sfinte în biserica noastră strămoșească abstrăgând dela faptul că respectivul domn ar face parte din cutare ori cutare partid politic.

Aceste rânduri le adresez cu deosebire acestor domni profesori pe cari i-am auzit zicând: „ași scrie și eu câte un articol, dar mă tem că nefiind membru a F. N. R. nu mi-l vor publica“...

Se vor ține sărbătorile împreună. Așa se crede și ar fi bine să fie așa, fiindcă în cazul acesta nu am mai fi noi expuși la rușinea de a vedea în unele orașele ca d. e. Brad jud. Hunedoarei, prăvăliile românilor închise la sărbătorile catolice — se zice — în urma unei învoeli ca și catolicii să le închidă pe ale lor la sărbătorile noastre ca și când n'ar fi ei siliți la ucrul acesta și fără nici o învoială.

Cenzurat: *Dr. R. Mager.*

Toți domni abonați cari au plătit abonamentul, sunt rugați să ne avizeze prin câteva rânduri, când și prin cine l'au plătit pentru a le putea trimite chitanțe în regulă, iar acei domni abonați, cari încă n'au solvit abonamentul precum și toți domni și fi de Secții și posturi, sunt rugați să și achite abonamentul în timpul cel mai scurt posibil. — *Administrația ziarului.*

— În ziua 1-a de Crăciun va avea loc o serbare populară urmată de dans în „Casa Națională“ din Pârnea. Inceputul la orele 8 seara.

Pacate naționale: În curând vom publica mai multe articole cari vor avea menirea să descopere stările mizerabile în cari se află instituțiile și institutele noastre culturale și de creștere a internatelor de băieți și fete, dintre cari cele mai multe nu corespund nici pe departe cerințelor pentru cari se susțin. Și vom arăta la timpul său cine sunt vinovații că unde dintre aceste institute sunt mai mult un izvor de morburii trupesti și sufletești, pe cari le primesc băieții în scurt timp și de cari nu se mai scapă în întreaga viață. Vom începe cu seminarul teologic-pedagogic și trecând pela toate internatele de fete și băieți, vom fini cu internatul de ucenici. Nu vom rețacea nici laudele ce se cuvin unor conducători a unor institute. Și în fine vom ruga pe bunii noștri creștini români preoți profesori de teologie, liceu să ia exemplu dela străini să nu-și uite nici de biserică de Dumnezeu să dovedească prin fapte că băieții de sub conducerea lor trebuie să cerceteze și biserica nu numai școala și birturile. Căci în adevăr am auzit interesându-se studenții că oare unde sunt domii profesori că aproape nici odată nu vin la biserică?

Le vom răspunde noi! — *F. N. R.*

— Am avut în Arad teatru românesc în 29 și 30 Dec. sub conducerea marelui artist Z. Bărsan. A știut ori putea să știe toată suflarea românească din Arad și jur lucrul acesta și totuși ce s'a întâmplat, jucau iubii și marii noștri artiști săliilor goale.

Atata indiferentism este mai mult decât rușine. Conștiința intelectuală română la biserică nu vă văd, la teatre și sezători culturale românești, rar; oare unde ești, ce faci, cu ce te distragi ori ce multe și serioase ocupațiuni ai, probleme de rezolvat așa că nu dispui de timp și pentru „fi-acuri românești“?

Durere, nici școalele nu au luat parte deși li-s'a promis bilete în loje etaj 1 cu 5 lei pro persoană. Nu știm cum să ne creștem nici tinereții!

Se învață în școale despre comedii, ai ocaziune să vezi una, două jucându-se, dar nu ne interesează.

Indiferentismul acesta care se manifestă față de orice mișcare românească, este teribil. Pentru Dumnezeu unde mergem?!

„Jdanii în comerț și secretul reușitei lor“. Sub acest titlu a apărut acum la Cluj cartea lui Roderich-Stolthorn, tradusă în românește de dnii dr. S. Sulea și I. Măgură, tratând metodele evreilor în viața economică, exoloatarea a energiei omului, tactica comercială caracteristică evreiască, legătura internațională și alianța secretă a evreilor, morala specială a lor, siluirea economică și monopolizarea, duplicitatea și străinismul lor, influența lor asupra lumii femeiești și comerțul de fete. Cartea aceasta, care ne arată în toată goliciunea ei opera meschină acestei rase de a distruge tot, ce e creștin și cinstit, trebuie citită de fiecare bun român. Se poate comanda la d. Iustin Ilieșiu, Cluj, strada N. Iorga Nr. 3. — Prețul 50 Lei.

Prizonieri români în Ungaria. „Universul“, anunță o știre bazată pe informații serioase, că în Ungaria mai sunt și acum câte-va sute de prizonieri români, cari sunt închiși prin temnițe din Budapesta, Văcz și în lagărul din Zalaegerszeg.

Se zice, că acești nenorociți prizonieri sunt

dați în paza refugiaților unguri din Ardeal, din război și chinușe în modul cel mai grozitor. Nu li-se dă de mâncare decât o caldă în care se aruncă rămășițe de oase și carne stricată, ba de multe ori nici aceasta li-se dă zile întregi. Prizonierii sunt ținuti în brăcați într-o baracă murdară, așa că bieții oameni sunt plini de insecte și murdărie și li-se dea doftorii.

Acești nenorociți au ajuns până acolo, că se omoară singuri sau roagă pe santinele să-i omoare, numai ca să scape de aceste abuzuri groaznice. Ce zice la toate acestea ministerul de externe.

— Rugăm pe toți șefii de Secții și de Federații F. N. R. să ne trimeată, pe scurt și lamurit, unele știri și întâmplări din ținutul respectiv.

— **Fascisti Români!** Cetiți și răspândiți gazeta voastră „Voința Poporului“, care înțeapă numai prin voi și pentru voi!

„VOINȚA POPORULUI“ nu primește sprijin dela nimeni, deci abonați-vă cât de mulți. Așina, cari răspândesc gazeta „Voința Poporului“, împlinesc o datorie de buni Români.

Invitare la abonament.

Pe un an Lei 100
Pe o jumătate an Lei 50
Pe 3 luni Lei 25
Prețul unui exemplar e Lei 2

* Cine dorește să cunoască gazeta „Voința Națională Română, pentru ca să o aboneze, să ne scrie pe o simplă carte poștală, iar noi vom trimite fără întârziere număr de presă în cinste.

Rugăm sprijinul tuturor fraților buni de pretutindenea.

Administrația gazetei

„Voința Poporului“

Arad, strada Moise Nicoară 1, etaj 1.

Publicațiune.

Cu începerea de 1 Februarie 1924 află aplicare în biroul subsemnatului

un adiunct (scriitor)

care posedă corect limba română și dactilografia.

Dr. Petruțu, avocat.

jurisconsultul județului Arad

„PODGORIA“

este cel mai ieftin izvor de aprovizionare cu TEXTILE

Arad, B-dul Regele Ferdinand I nr. 67

(lângă gara trenului electric podgorian)

ROMÂNI, Scrijiți pe comercianții, industriași

meseriași români, precum și toate întreprinderile românești

toți unile și întreprinderile românești

ANUNȚURI

se primesc la administrația gazetei

„Voința Poporului“

Arad, Str. Moise Nicoară No. 1, etajul 1.

Plata după un tarif scăzut.